

KIRJE TOV. ZAITSEVILLE

Tov. Zhirovin kirjoitusta koskeva vastaukseni viivästyí, mutta parempi myöhään kuin ei milloinkaan.

Minä vastustin tov. Zhirovin kapitalististen maiden kehityksen epätasaisuutta koskevan kirjoituksen julkaisemista „Bolshevikissa“ seuraavista syistä.

1) Kirjoitus on mielestäni koulupojan kirjoitus. Kirjoittaja ei näköjään hallitse ainetta eikä hänellä ole käsitystä kysymyksen monimutkaisuudesta. Tällaisia kirjoituksia voidaan hyvin julkaista koulujulkaisuissa, joissa ihmiset voivat harjoitella muovautuakseen sittemmin kypsyneiksi kynäilijöiksi. Mutta „Bolshevik“ on johtava aikakauslehti, siltä vaaditaan johtavia ohjeita teorian ja politiikan peruskysymyksissä, ja siksi tov. Zhirovin kirjoituksen julkaiseminen „Bolshevikissa“ merkitsee ensiksi lukijain käsitysten sotkemista ja toiseksi „Bolshevikin“ maineen pilaamista johtavana aikakauslehtenä.

2) Tov. Zhirov ilmeisesti erehtyy rinnastaessaan kapitalististen maiden kehityksen epätasaisuuden lain poliittisen puolen sen taloudellisen puolen kanssa.

Se, että nämä molemmat puolet muodostavat epätasaisuuden lain sisällön, on tietysti totta. Mutta se, että poliittinen epätasaisuus ei ole meille nyt aktuaalinen kysymys, kun pidetään silmällä meidän nykyisiä kiistojamme opposition kanssa NKP(b):ssa, on aivan epäilemätöntä. Missä voidaan havaita poliittisen epätasaisuuden kaikkein räikein ilmeneminen nykyisellä ajankohdalla yleismaailmallisen kehityksen kannalta katsoen? Siinä, että meillä on edistynyt valta, proletariaatin valta, Neuvostojen valta, samaan aikaan kun teknillisen ja kulttuuritasonsa puolesta eniten kehittyneissä maissa on takapajuinen valta, s.o. porvarillinen valta. Kieltääkö oppositio tämän poliittisen epätasaisuuden mahdollisuuden tai olemassaolon? Ei, ei kiellä. Päinvastoin se on sitä mieltä, että proletariaatin suorittama vallan valtaaminen yhdessä maassa on täysin mahdollista.

Erimielisyytemme eivät ole siis tällä alalla.

Erimielisyydet alkavat kysymyksestä, voidaanko porvaristo voittaa taloudellisesti, s.o. voidaanko sosialismi rakentaa, kun Neuvostovalta on olemassa yhdessä maassa, joka on kapitalististen maiden ympäröimä. Erimielisyydet ovat siis taloudellisella alalla. Juuri tämän vuoksi me korostamme kapitalististen maiden kehityksen epätasaisuuden lain taloudellista puolta. Tov. Zhirovin virhe on siinä, että hän ei huomannut tätä opposition kanssa käymiemme kiistojen erikoisuutta, ja kehityksen epätasaisuuden lain taloudellisen puolen korostamisen hän ymmärsi tämän lain poliittisen puolen kieltämiseksi.

Lyhyesti sanoen tov. Zhirov ei huomannut opposition kanssa käymiemme kiistojen ydintä.

En edes puhukaan siitä, että epätasaisuuden lain taloudellinen puoli on sellaisenaan perustana kaikille ja kaikenlaisille katastrofeille kapitalistisen maailman talouden kehityksen alalla, siihen luettuna myöskin poliittiset katastrofit.

3) Tov. Zhirov ei käsitä esi-imperialistisen kapitalismin ja imperialistisen kapitalismin välillä olevan eron koko syvyyttä. Hänellä epätasaisuuden laki muuttuu maailman kapitalismin kehityksen yksinkertaiseksi „epäsuhtaisuudeksi ja epäsointuisuudeksi“. Mutta jos asia on siten, niin mistä on ilmaantunut ero nousevaa linjaa kehittyvän kapitalismin ja kuolevan kapitalismin, laskevaa linjaa kehittyvän kapitalismin välillä? Mistä on ilmaantunut ero tasaisesti kehittyvän kapitalismin ja mätänemisen, hyppäysten ja katastrofien tietä kehittyvän kapitalismin välillä? Miksi sosialismin voitto erillisissä maissa ei ollut ennen mahdollinen, mutta nyt se on käynyt mahdolliseksi? Voidaanko jättää huomioimatta sellaiset tosiasiat kuin finanssipääoman herruus, tekniikan valtava kehitys, suunta tasoittumiseen, maailmanjako vaikutusalueisiin, kapitalististen maiden myrskyisä, hyppäyksiin tapahtuva kehitys katastrofeineen ja jo jaetun maailman aika-ajoittaisine uudelleenjakamisineen ja sosialismin voiton mahdollisuuksineen erillisissä maissa?

Miten tässä tapauksessa tov. Zhirovin kanta eroaa oppositiomme kannasta ja miksi, millä perusteella hän oikeastaan kiistelee opposition kanssa?

Tov. Zhirov ei näköjään ymmärrä, että **kapitalismin** kehityksen lait, erotukseksi sosiologisista laeista, jotka koskevat yhteiskunnallisen kehityksen **kaikkia**

vaihteita, voivat ja niiden täytyy muuttua. Esi-imperialistisen kapitalismin aikana epätasaisuuden lailla oli määrätynlainen muoto ja sillä oli vastaavanlaiset seuraukset, mutta imperialistisen kapitalismin aikana tämä laki saa toisen muodon ja sen seuraukset ovat siitä syystä toisenlaiset. Juuri tämän vuoksi voidaan ja täytyy puhua kapitalististen maiden kehityksen epätasaisuudesta imperialismin aikana erotukseksi epätasaisuudesta vanhan kapitalismin aikana. Kysymys, kuinka kapitalismin lait muuttuvat kapitalistisen kehityksen eri asteilla, kuinka niiden vaikutus supistuu tai voimistuu muuttuvien ehtojen mukaisesti,—tämä kysymys on teoreettisesti erikoisen kiintoisa, jota olisi ennen kaikkea pitänyt mietiskellä henkilön, joka kirjoittaa erikoisen kirjoituksen epätasaisuuden laista. Тов. Zhirovin onnettomuus (eikä syy) on siinä, että hän ei näe lainkaan kysymyksen tätä puolta.

4) En kajoa muihin, mielestäni тов. Zhiroville itselleen epäselviin kysymyksiin, joita hänen kirjoituksessaan on kosketeltu, sentapaisiin kuin esimerkiksi kysymys „maailman kapitalistisen järjestelmän epäsubjektiivisuudesta“ y.m.s. Huomaan, että тов. Zhirovin kieltä suorastaan syyhyttää sanomaan jotain erikoista ja ihmeellistä.

5) Mitä tulee тов. Zhirovin kirjoitusta koskevaan toimitushuomautuksen luonnokseen, niin olen sitä mieltä, että sellaisessa vastuunalaisessa aikakauslehdessä kuin „Bolshevikissa“ ei sentapaisia toimitushuomautuksia pitäisi tehdä. Kun sanotaan, että toimitus „ei ole samaa mieltä kirjoittajan eräiden

väitteiden kanssa“, mutta ei sanota, minkälaisia nuo väitteet ovat, niin se merkitsee kysymyksen kartaamista ja lukijan jättämistä ymmälle. Olen sitä mieltä, että „Bolshevikin“ ei pidä tehdä sellaisia huomautuksia.

Komm. tervehdyksin *J. Stalin*

Tammikuun 28 pnä 1927

Julkaistaan ensi kertaa